

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Postica Serghei în numele inculpatului Braga Igor, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Braga Igor XXX născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 13.03.2019 – 25.04.2019 (prima instanță);
2. 23.05.2019 – 26.06.2019 (instanța de apel);
3. 27.09.2019 – 20.12.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești (sediul Ialoveni) din 25 aprilie 2019, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Braga Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată prin sentință s-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Braga Igor la 27.01.2019 în jurul orei 16:30, cu scopul comiterii violenței în familie, manifestată fizic și verbal prin maltratare și alte acțiuni violente, aflându-se la domiciliul său din XXX, unde locuiește cu fratele său Braga Vlad, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unei certii cu ultimul, i-a aplica o lovitură cu cuțitul în regiunea toracică și conform raportului de expertiză judiciară din 28.02.2019, i-au fost cauzată plagă tăiată înțepată la nivelul hemitoracelui stâng cu penetrare în cavitatea preurală, pneumotorax pe stînga, care prezintă pericol pentru viața și se califică ca vătămare corporală gravă.

Acțiunile inculpatului Braga Igor au fost calificate în baza art. 201¹ alin. (3) Cod penal – violența în familie , adică „ *acțiunea intenționată comisă de un membru*

al familiei în privința unui alt membru al familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății.”

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1 Procurorul în Procuratura Ialoveni, Plevan Vasile, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în partea soluționării chestiunii cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei decizii în această parte, prin care să se încaseze de la Braga Igor în beneficiul statului suma de 7 670 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Invocând faptul că:

- la emiterea sentinței, instanța de fond a calificat corect acțiunile inculpatului, dar a soluționat eronat chestiunea cheltuielilor de judecată, care sunt în mărime de 7670 de lei și sunt generate de efectuarea expertizelor medico - legale, care urmează a fi încasate de la inculpat.

2.2. Avocatul Ciobanu Pintilie în numele inculpatului Braga Igor care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei decizii prin care inculpatul Braga Igor să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii imputate, stabilindu-i o pedeapsă non privativă de libertate.

2.3. Avocatul Postică Serghei în numele inculpatului Braga Igor care a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care față de inculpat să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

Invocând faptul că:

- la stabilirea pedepsei prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 84 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală;

- nu s-a ținut cont de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicată asupra corectării inculpatului;

- instanța de fond nu a motivat sentință în partea neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat.

2.4. Partea vătămată Braga Vlad care a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi decizii prin care față de inculpat să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal. Invocând faptul că instanța a stabilit o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont că inculpatul are loc permanent de trai, se caracterizează pozitiv la locul de trai, că sunt prezente doar circumstanțe atenuante, inculpatul s-a căit sincer, partea vătămată, care este fratele inculpatului, nu are nici o pretenție.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, s-au respins ca fiind nefondate cererile de apel declarate de către avocații Ciobanu Pintilie și Postica Serghei în interesele inculpatului Braga Igor și de către partea vătămată Braga Vlad.

S-a admis cererea de apel declarată de către procuror, s-a casat parțial sentința în partea soluționării chestiunii cheltuielilor judiciare și s-a pronunțat o nouă

hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului Braga Igor în beneficiul statului a sumei de 7 670 lei cu titlu de cheltuieli judiciare. În rest s-au menținut prevederile sentinței.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la individualizarea pedepsei de către prima instanță s-au luat în vedere circumstanțele cauzei, s-a ținut cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut integral vina și s-a căit de cele comise, ca este caracterizat satisfăcător, că partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, nu a înaintat acțiune civilă în vederea recuperării pagubei morale sau materiale, dat fiind că lipsesc circumstanțe atenuante și agravante, dar și ținând cont de faptul că deși inculpatul nu are antecedente penale, acesta anterior a fost condamnat la închisoare cu suspendare condiționată și nu și-a corectat comportamentul ulterior, precum și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că pedeapsa cu închisoarea nu ar duce la corectarea inculpatului, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis just și echitabil că, în privința inculpatului Braga Igor este rațională aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, această pedeapsă fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure totodată, realizarea scopului legii penale.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Braga Igor, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la solicitarea părții apărării privind aplicarea în privința inculpatului Braga Igor a prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că, aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată or, o condiție obligatorie referitoare la această solicitare este existența unui raport al instituției unde se deține inculpatul, instituția penitenciară fiind abilitată cu dreptul de a indica dacă inculpatului i-a fost încălcat dreptul la condiții umane de detenție.

Cu referire la încasarea cheltuielilor judiciare instanța de apel a statuat că la etapa urmăririi penale, au fost întocmite două rapoarte de expertiză judiciară - nr. 20190500043 din 13.02.2019 și nr. 201902D0259 din 28.02.2019. Primul a costat 7350 de lei, iar al doilea - 320 de lei.

Astfel, instanța de apel a menționat că prin prisma art. art. 227 alin. (2) pct. 1) și 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, dat fiind că s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul Braga Igor este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, iar pentru a stabili acest fapt a fost necesară efectuarea unor expertize specializate, costul cărora este justificat și probat, instanța de apel a

conchis de a admite cerința acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Braga Igor în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare. Încasând de la inculpatul Braga Igor în beneficiul statului suma de 7 670 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr. 20190500043 din 13.02.2019 și nr. 201902D0259 din 28.02.2019.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către:

4.1. Avocatul Postică Serghei în numele inculpatului Braga Igor, care nu a invocat nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală invocând încălcarea art. 6 CEDO, care solicită casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Invocând faptul că:

- instanța de fond la examinarea cauzei nu a ținut cont de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării, reeducării vinovatului și de persoana celui vinovat;

- reieșind din circumstanțele de fapt, cele atenuante și din faptul că în privința lui Braga Igor nu au fost depistate circumstanțe agravante, în prezenta cauză penală acestuia urma să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal;

- la admiterea apelului procurorului și la dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, fără a indica vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, invocând și încălcarea art. 6 CEDO în privința inculpatului, criticând

decizia instanței de apel în partea neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal precum și încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, motivele invocate de recurent în susținerea recursului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 217-222, Vol. I) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind neaplicarea față de inculpatul Braga Igor a prevederilor art. 90 Cod penal, precum și încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs reține ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitor la neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpatul Braga Igor or, în cadrul condițiilor suspendării executării pedepsei, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și

reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe o perioadă de probațiune stabilită de instanța de judecată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *„Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă”*.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Prin urmare, analizând materialele cauzei instanța de recurs ordinar a constatat că la examinarea posibilității de a aplica față de inculpatul Braga Igor prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite, de urmările prejudiciabile a acestei infracțiuni, care prezintă un pericol esențial pentru viața și sănătatea persoanei, precum și de faptul că inculpatul Braga Igor anterior a fost judecat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 186 alin. (2) lit. d) Cod penal prin sentința Judecătoria Ialoveni din 23.12.2005, fiind aplicate față de ultimul prevederile art. 90 Cod penal (f. d 102-103, Vol. I), antecedentul penal fiind stins.

În viziunea Colegiului penal, fapta comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la sănătatea persoanei, precum și la relațiile familiale.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal conchide că infracțiunea comisă constituie un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, astfel concluzia instanței de apel privind imposibilitatea aplicării față de Braga Igor a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de recurs o consideră întemeiată și corectă.

Cu referire la alegațiile recurentului precum că „*la dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală*” instanța de recurs ordinar le califică ca fiind nefondate.

După cum urmează din materialele cauzei la 13.02.2019 a fost întocmit raportul de expertiză judiciar nr. 201905O0043 (f.d.61-63 verso Vol. I) iar la 28.02.2019 raportul de expertiză judiciară sub nr. 201902D0259 (f.d. 71- 72 verso, Vol.I) în temeiul ordonanțelor organului de urmărire penală.

Colegiul penal ține să menționeze că rapoartele de expertiză au fost efectuate în prezenta cauză penală, după data de 09.02.2018, când au intervenit modificări în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), care a fost abrogat prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, care până la această dată prevedea imperativ că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Având în vedere cele menționate supra, instanța de recurs conchide că concluzia instanței de apel prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului Braga Igor a sumei de 7670 lei suportate în legătură cu efectuarea expertizelor este întemeiată și legală bazată pe prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că inculpatul suportă cheltuielile judiciare.

Referitor la argumentul recurentului precum că a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, Colegiul penal îl consideră declarativ, fără o argumentare clară prin ce anume s-a încălcat acest drept al inculpatului, stabilind că de către prima instanță și instanța de apel s-a respectat întru totul dreptul inculpatului la un proces echitabil.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi declarat ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Postica Serghei în numele inculpatului Braga Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Braga Igor XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor